

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre . . . 3 korona.
 Egész évre 12 „
 Vidékre: Negyedévre . . . 5 „
 Egészévre: 20 „

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.

ROSTA.

Itthon van a király és mielőtt hazaérkezett volna, gondoskodott róla, hogy örömet szerezzen hű magyar nemzetének.

Október 14-én királyi kéziratot intézett a miniszterelnökhöz, értesítve őt, hogy elhatározta magyar darabont testőrség felállítását Budapesten. Sőt már ki is nevezte a magyar darabont testőrség kapitányává Fejérváry Géza báró tábornagyt, a volt honvédelmi minisztert.

Ő felségének ez az újabb elhatározása ismét egy lépéssel előbbre viszi a teljes önálló magyar udvartartás megvalósulását.

Kívánatos is, hogy ez megtörténjék.

Hiszen ott áll már teljes pompájában készen a budai vár fokán a hatalmas, csodaszép királyi palota, melynél remekebb otthona a világ egyetlen uralkodójának sincsen.

Ha az oda vezető ut nem gyepesedik be, — kivirul minden magyar szívből a jobb jövő reménye.

* * *

A debreceni kisvasut andalgó döcögéséről több csipős megjegyzés hangzott már el, mint akár az anyósokról. A közlekedésnek ez a pöfögő gőzesigája azokra a régi jó időkre emlékezteti az embert, a mikor még négy ökrös szekéren járt a hir, a kíváncsiság, a társadalmi érintkezés nagy Magyarországon.

És íme most a helyi vasut váratlanul igazi meglepetést szerzett a városhoz benyújtott kérvényével, melyben kifejti, hogy a társaság maga sincs megelégedve a helyi közlekedés e kezdetleges állapotaival, de nem rajta múlt, hogy már rég nem robognak Debrecen utcáin csinos villamos kocsik. — Hosszabb idő óta készen állanak a társaság motoros kocsijai s jórészt a város jóakaratóiból és igyekezetétől függ, hogy a mit Debrecenben kivétel nélkül mindenki óhajt, az mielőbb a közönség kényelmére teljes mértékben megvalósuljon.

* * *

Tisza István gróf csak úgy mellékesen megjegyezte, hogy bár helyesnek tartja a házszabályok módosítására irányuló javaslatát, nem ragaszkodik mereven annak minden részletéhez.

Huh! de ott termett egyszerre minden mohó ellenzéki csuka, süllő, kárász és potyka a vízbe pottyantott morzsa körül.

És az adáz harci hangulat hirtelen békeszerző zsolozsmává enyhült. Már senki se emlegette a Ház felosztatását, az új választásokat. Hiszen oly remek, szép az a mesés parlamenti palota!

Oly kellemes járni a süppedő, neszfogó

lány szőnyegen! És a folyosó élete oly vonzó és kedves!

Aztán meg no — hiába, nem lehet eltágnadni — mégis csak meggondolni való dolog a téli választások bizonytalansága. A lelkiismeret összeborzong és a szájhősöket a halál sejtelmének hideg szele járja át . . . jóllehet állítólag az ő hátuk megett van az egész nemzet!

A nép egészsége.

— október 19.

Bőséges, tartalmas törvénytárunknak nem éppen jelentéktelen része a közegészségügyéről szóló törvény. El van abban mondva szépen, hogy az utcákat csatornázni, tisztogatni kell, az iskolák, vendéglők, kávéházak s egyéb nyilvános helyek csakis a közegészség érdekeinek megfelelően építtessenek és tartassanak fenn, hogy minden nagyobb községnek saját külön orvosa legyen, de minden járásnak feltétlenül, lehetőleg kettő három stb. stb.

Ez a szép, modern törvény, annyi más magyar törvény mintájára csak papiroson van meg. Nincs talán egyetlen közhatalosa Magyarországnak, még az ország fővárosát, Budapestet sem véve ki, amely pontról pontra végrehajtaná a közegészségügyi kormány rendelkezéseit, sem az építési engedélyek megadásában, sem a nyilvános épületek fentartásában, sem az utcák tisztogatásában. S innen van az, hogy Magyarországnak, melynek földje és éghajlata bár a legegészségesebb Európában, a közegészségi állapot nem kielégítő, a halálozások aránya egyes vidékeken különösen megdöbbentő s hogy visszahatással nincs a közállapotokra, az csak a derék magyar faj termékenységének köszönhető.

A legsúlyosabb nyomoruság az, hogy nemcsak nagy községek, hanem egész járások állanak orvos nélkül. A községi orvosok mindentűn a falvakban elégtelen számúak s miután fizetésük évi 300 és 600 forint között ingadozik kénytelenek minél szélesebb körű magán praxist folytatni, ami még a legnagyobb lelkiismeretesség mellett is lehetlenné teszi a körorvosi kötelesek kielégítő elvégzését.

Egy körorvosnak köre 3—6 községre is kiterjed s így természetes, hogy egész nap kocsin kell ülnie, hogy a betegeit hivatalból látogassa. — De miután ebből megélni nem tud, más betegeket is látogat s a szegény nép, amely nem tud külön honorálni, felette

gyér orvosi segítségben részesül. Ezt nem hozzuk fel szemrehányásképpen az orvosok ellen, nekik és családjuknak is meg kell élni — de a fizetés, amit a megyétől kapnak, még arra sem elegendő, hogy egy polgári család naponta ebédelhessen belőle.

Egymás után nyílnak széles Magyarországon az új sírok ezrei, melyekbe olyan fiatal, munkabíró, vagy életük delén levő embereket temetnek el, akik megfelelő orvosi kezeléssel az életnek megmenthetők lehetek volna. Hát még a számtalan az egy hetestől a nyolc éves korig levő gyermek, akik úgy pusztulnak el a vörhenyben és egyéb járványokban, mint amikor kora tavasszal a jeges vihar söpri le a fákról a bimbókat.

Ezek is legnagyobb részben az orvoshiány áldozatai.

Ezért virul nálunk még manapság is a kuruzslás, ezért annyi a nyomorék és a hülye a mi falvainkban.

Ujjainkon számíthatjuk fel a városokat a vidéken, amelyek csatornázva vannak. Ennek híján egyes utcák dögletes párák tanyái s legjobb elősegítői a betegségeknek.

Kórházunk kevés van, ami van, az méregdrága. Gyógyszertáraink drágasága pedig példátlanul áll az egész művelt világon.

Persze, mindezeknek a pénzhiány az oka. Más kevésbé szükséges célokra városaink és megyéink ezreket és százazreket tudnak előteremteni még a föld alól is: a botrányos közegészségi állapotok javítására nincsen pénz!

Irjuk pedig mindezeket abból az alkalomból, hogy országszerte szedi a vörheny áldozatait, a szegénysorsu magyar nép gyermekei között. A törvény megvan, — csak közegészség nincs. Bár megfordítva lenne!

Ezen a szomorú állapoton csak fölülről jövő, országra szóló, erőteljes kezdeményezés segíthet.

Lám, az állatorvosokat államosították. De akiknek kezébe a polgárság egészsége van letéve, azokkal nem törődnek.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

Mintegy 70-80 városatyát esalt ki az őszi napsugár az utcára tegnap délután. Ha pedig az utcán voltak, nem sok fáradságba került benézni a városházára is, ahol a nagyteremben őszi közgyűlést tartottak. Így nyitotta meg Domahidy Elemér főispán Deb-

recen város törvényhatóságának közgyűlését, miután előbb a megjelenteket udvariasan üdvözölte. A tárgyalás menetén, a mikor az őszi nap sugara elvonultak, hogy egyhanguan permetező esőnek adjanak helyet, felszaporodott a városatyák száma 110—120-ra. De a Dobozi-féle ondódi földjének elidigenítéséhez szükséges általános többséget így se tudták összehozni, ámbar az összes jelen voltak közül csak ketten szavaztak ellene.

Az eső csobogásának egyhangúságával szavazták meg vita nélkül a tanács javaslatait a különféle törvényhatóságok átirataira. A város közönsége eszerint elhatározta hogy felír:

Az országgyűlés képviselőházához a nemzeti érdekek oltalmazása véget a nemzetiségi izgatásokkal és államellenes törekvésekkel szemben;

A belügyminiszterhez közgazdasági szempontból külön sztrájk-törvény alkotása iránt;

A képviselőházhoz a fogyasztó közönség érdekének megóvása szempontjából az élelmiszerek mesterséges megdrágításának ideiglenes kormányrendelettel történendő megakadályozása iránt;

A kereskedelmi miniszterhez a külállamokkal, különösen Olaszországgal a borbehozatalra vonatkozólag kötendő szerződések tárgyában, melyszerint a kedvezményes vám megszüntetésével a borra a 20 arany forintos vámtétel fenntartassék;

A kormányhoz a Galiciából és Romániából kiszorított nem hasznos hajtó népfaj beözönlésének szabályozása tárgyában;

a kereskedelmi miniszterhez a hazai ipar megvédésére a közszállítások körül tapasztalt visszaélések megállítására iránt.

Örvendtes tudomásul vette a közgyűlés a földművelési miniszter közhasznú körrendeletét arranézve, hogy a honvédség terménybeli szükségletét közvetlenül a kisgazdáktól is szerezze be a hatóság közbenjárásával.

Ellenben nem járult a közgyűlés Csanád vármegyének a vasárnapi munkaszünetnek az italmérésekre és dohányárudákra való kiterjesztésére vonatkozó feliratához, mert ezt ezidőszerint nem véli kivihetőnek.

Pavelko Jolán tánca

Pavelko Jolán a debreceni zenede tanára, ki most legmagasabb kiképzése céljából külföldön tartózkodik. — remek táncal gazdagította a zeneirodalmat.

A táncot, még keletkezése idején alkalma volt megismerni Saharet-nak, a világhírű táncosnőnek s ez, elragadtatva a mű jellemző szépségeitől, a saját nevére kereszteltette a művet, s mi most Saharet-tánc nevezet alatt járja be diadalmasan a világot, az eredeti zongoraletétben és nagy zenekarra megosztva.

A merre ez a esodaszép tánc felhangzott, mindenütt lelkesítő hatással találkozott. A fővárosi és külföldi sajtó a legmelegebb elismeréssel nyilatkozik róla, a hangversenytermek műsorán otthonossá vált s oly népszerűségnek örvend különösen a tájékozottabb külföldön, a mire méltán büszkélkedhetünk.

A bájos szerző e táncban ama rejtelmes világot tárja fel, melyet Liszt Ferenc, rodalmi és művészi tevékenységében oly lényvel magyarázott az álmélkodó kultúlnak. A szabad cigányélet regényes, sajátos, szingazdag világa azt Azoké a cigányoké, kik társadalmi megjelenésükben oly kevés rokonszenvet tudnak ébreszteni.

Es mégis, e nép előtt nyitva áll a fénytelen éjszakák regéinek könyve, ők értik a csillagok, a falevelek, a tenyér vonalainak beszédét; ők behunyt szemmel ismerik a vizek futását, a keresztutak elágazását, a bércék méhét, a füvek erejét; előttük nincs rejtve a Jövő s feledve a Mult.

Hanem aztán éjjel, akkor nyílik meg a sátrak cigányának esodavilága, az ábrándokkal, rejtelmekkel, titkokkal tele Ej; akkor tűnnek elő a beszélő lidércek, a néma

Domahidy Elemér főispán amerikai útja előtt lemondott a szervező bizottságban viselt elnöki tisztéről, hogy a tanácskozások menetét ne halassza. A polgármester felkérésére, amelyhez az egész közgyűlés csatlakozott, a főispán élénk éljenzés közben kijelentette, hogy enged a közóhajnak és megtartja tisztjét, hogy a maga részéről is hozzájáruljon legjobb akaratával a város helyes szervezéséhez.

A közgyűlés egyhangulag jóváhagyta az állammal kötött szerződést a borital és huszfogyasztási adók megváltásáról 300,000 korona évi bérért 1905. évre feltétlenül, 1906. és 1907. évekre feltételesen.

A debreceni zenede 8000 korona évi segélyt kért az eddigi 4000 kor. helyett, hogy nemzeti és közművelődési feladatának kellően megfelelhessen. A tanács 5000 koronát javasolt. Szentesi János elégnék tartotta az eddigi 4000 koronát, mert aki ott taníttatja a leányát az tudjon is fizetni érte. A főispán elrendelte a szavazást felállás után. A tanács a javaslata mellett szavazott 50, ellene 46 biz. tag. A segély felemelést tehát 3 évre megszavazták.

Ugyancsak szavazást erőszakolt ki a takarékoskodók pártja a kiszűrésű alkalmazottaknak adandó drágasági pótlék kérdésében. Horváth István ugyanis csak a családos, gyermekes napidíjasoknak volt hajlandó pótlékot adni tekintettel az általános rossz viszonyokra, azt pedig az adófizető lakosság minden rétege egyaránt megtagadta. A szavazás eredménye az volt, hogy 58 szóval 47 ellenében megadták a drágasági pótlékot hat hónapra 1905 január 1-től június 30-ig és pedig a mezőrendőröknek, akik lovat tartanak 10 koronát, a városi hajduknak és tiszti legényeknek 5 koronát, a napidíjasoknak 1000 korona évi díjon alul 10 koronát havonként. A költség többletet ezáltal mintegy 7000 korona.

Délutáni 5 órákor már áttérhetett a közgyűlés a tárgysorozat 26-ik számára az 1905. évi költségvetés tárgyalására.

Freund Jenő dr. általánosságban elfogadja a költségvetést, de úgy találja, hogy a tanácsban minden lelkiismeretes ügybuzgalom mellett is kevés a pénzügyi szellem.

villik, a tréfás manók, törpék, a sóhajszérien tovalebegő nimfák s mindama esodalakok — kiknek létezéséről csak dajkaméséink emlékezetéből tudunk . . .

Es ez a esodavilág, minden tündér és szörnyeseregével, minden titkával és rémeivel, minden árnyaival és veszedelmeivel: a cigány királysága.

Hegedűjének zengésére támadnak elő a légből, vízből, árnyékból az éj könnyen lebegő alakjai, lesni ama hangokat, melyek a természet felett való világot megjelenésre kényszerítik. És hegedűjének ez a zengése, oly daemóni erejű, hogy annak hatása alatt a dicsőségtől körül sugárzott Liszt Ferenc is megdöbbenve némult el.

Valami kimondhatatlanul fájdalmas melancholia hullámzik azon végig, melyre csillagosan himeződik rá az ékesen színes ornamentum, mintha a fekete gyászleplet rubindekorációval szegélyeznők; majd erőszakosan hirtelen dobban élénk a dac merev, kemény kifejezése, hogy lassanként ismét kesény megadással szelidüljön, de csakhamar visszatér az élet liktetése, a lethargiát az érzéki vágyódás melege váltja fel; a szenvedély elnyomott hangjai mind hangosabb kifejezésre találhatnak és végre hatalmas, kápráztató lángokban lobog fel az izzó keleti temperamentum, lázas, eszeveszett kitorósával ezernyi, kimondhatatlanul színes lángnyelvvel szakgatva a kigyult lángot s ez a fékétzakította szenvedély, a Jelennek ily ihletett, átszellemült kitoróése csupa léggé, csupa hanggá, csupa érzelemmé válna kiemelkedik a földi gőzkörből s talán a játékos is magával ragadná az aetheri világba, ha ezt le nem bilincselné az a fájdalmasan vissza-visszasíró panasz, mely minden ábrándképen, lángon szenvedélyen át nem zokogna le hozzá, mi-

Ezért emelkednek évről évre a kiadások, a bevételek pedig nem, úgy hogy póttadóval kell fedezetet keresni emelkedő szükségletekre. A esendőrség ügyét elhamarkodva hozták a közgyűlés elé. Éppugy a nagy kölesönt is, amelynél külföldi banktól kedvezőbb feltételt lehetett volna elérni. Az építkezéseket is terv nélkül csinálják. A külső telkek terjeszkedése akadályozza a belső terület fejlődését. Bábaképzőintézetet és hasonló bár helyes de még nem égető intézményeket létesítenek, holott a esatornázásra és a vízvezetékre sokkal nagyobb szükség van. A mentőkocsi is egy idetelepített idegen üzleti cég kezdeményező ajándékára szorult, holott csekély áldozattal járna a mentőkocsi beszerzése és alap is van rá. Szégyene a városnak a betegszállítás mostani állapota. A sajtó megteszi ugyan a magáét, de nem tájékoztat kellően, mert őt se tájékoztatja a tanács. A helyi érdekű vasutal szemben a tanács fellépését helyesli, mert az semmibe se veszi a nagy közönség érdekét és a tanács rendelkezéseit.

Kovács József polgármester egyenkint megcáfolja a Freund vádjait. Zádor Lajos csakis a Hortobágy jobb kiaknázásában látja a póttadó eltávolításának eszközét.

Ezután áttértek a részletes tárgyalásra, amely csekély változtatásokkal a tanácsi javaslatokat erősítette meg.

A közgyűlést ma délután 3 órákor folytatják.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 18.

Tisza István gróf tegnapesti beszéde körül folyik a diskusszió a folyosón. Azt a kijelentését a kormányelnöknek, hogy az ujoncok megajánlásának záros határidőn belül való elintézését a házszabályok módosításának tervéből elejteni kész, általánosan megelégedéssel fogadják. A nehézségek azonban ezzel még nem hárultak el, ez idő szerint azonban a tőzsde nyelve szerint: Az

ként valami baljóslatu emlékeztetés régen ütött, de soha be nem hegedő sebeire.

Ime! Ezt a zenét rajzolta meg Pavelko Jolán a Saharet-táncban. A női finomult megfigyeléssel magába szivta a cigányzene sajátosságait és genialis, valódi szerzői impulzusra való erővel rögzítette.

A tánc minden üteme öserejű, eredeti melódiát lehel. A mű elejétől végig csupa dallam, a minőket Carmen és Precioza óta nem énekeltek.

Négy főmotívuma, a tempo megváltoztatásával s a pazarul elszórt szellemes ötletekkel hiven tükrözik vissza a cigányzene magvait.

A páros és páratlan ütemnek helyén való alkalmazása, a trillák és diszitések diskkrét kezelése, a hangfajok sikerült megválasztása bámulatosan egységessé teszik a kis művet.

Nem esoda, ha előadása nyomán mindenütt lelkesedés jár és a fővárosi operaház igazgatósága elhatározta, hogy a balletmesterrel táncot komponáltat hozzá s ugy adatja elő.

Mi is hasonló uton ismertük meg.

Színházunk derék karmestere, szintén a mű szépségeinek hatása alatt, három nap alatt tanította be; Berzeviczy Etelka koreografikus ábrázolást szerzett hozzá s a táncot Stoll Károly új daljátékában a Kis császárban betétként adták elő, a harmadik felvonás elején rendkívüli sikerrel.

A zenekar háromszor megismételte s az előadás után hazatérő közönség több-kevesebb szerencsével igyekezett a gyönyörű ű-moll témát emlékezetébe visszaidézni.

Drumár János.

irányzat kedvezőbb. Maga a képviselőház ma sem valami látogatott; a karzatok azonban bizony zsufoltak, pedig bizony semmi sincsen készülöben.

Elnök: Perczel Dezső bejelenti, hogy a ki a török-szentmiklósi Kossuth szobor leleplezési ünnepségén részt akar venni, jelentkezzen a Ház irodájában.

Egyéb jelentések híján a napirendre tértek át: az olasz provizóriumról szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Hellebronth Géza mindjárt elüljárójában kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. Felolvassa az 1899 évi XXX-ik törvényeink 4-ik szakaszát.

Az elnöki széklet Jakabffy Imre foglalta el.

Hellebronth Géza folytatja, hogy e szerint a kormány törvényszegést követett el, mikor a kereskedelmi szerződés tárgyalását megkezdte Olaszországgal, a nélkül, hogy előbb elkészült volna az új vámtarifa. Jogosan elvárhatnók, hogy az a többség, amely e törvényt megalkotta, védelmezze is meg e törvényt sérthetlenségét minden kormányval szemben. Széll Kálmán sérthetetlennek mondta ezt a törvényt és kijelentette, hogy alapföltétele a tárgyalások megkezdésének a már törvényes autonóm vámtarifa. Az előadónak folyton változik a meggyőződése:

Rákosi Viktor: Annak van kétféle meggyőződése, a kinek egy sincs!

Hellebronth Géza: És a szerint magyarázza a törvényt.

Kaas Ivor: Szép modelnek ül itt!

Kubik Béla: Köszöntöm a guszatusukat, ha szerinte rendezkednek be.

Hellebronth Géza: De tovább mentek, nemcsak hogy a szerződéssel sértettek törvényt, de most rendeletekkel léptetik életbe.

Az az ut, a melyen a kormány halad, az anarkiára vezet. A bécsi akarat előtt hajlandozik a kormány.

Kubik Béla: A bécsi kéz!

Polonyi Géza: Bizony a bécsi kéz! A bécsi kéz!

Hellebronth Géza folytatja. Kijelenti, hogy a közgazdasági részben Polonyi fejtegetéseivel csatlakozik. A javaslatot nem fogadja el azért sem, mert hiva az önálló vámtarifa. (Eljenzés a baloldalon.)

Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter állott fel most szólásra, hogy a vita anyagára reflektáljon. Polonyi kijelentésében megvádolt mindenkit.

Kubik Béla: Jól tette!

Hieronymy Károly: De közgazdasági tekintetben aztán vastagabbnál vastagabb tévedésekbe esett.

Kubik. Ezt be kell bizonyítani!

Hieronymy Károly: Nem áll az, hogy a király és az ellenzék között akkor 98-ban paktum történt volna. Polonyi aktákat is olvasott fel, ezekből azonban csak az tűnik ki, hogy a király Széll Kálmánt bizta meg az ügyek vitelével, de nem azzal, hogy paktumot kössön az ellenzékkel.

Polonyi Géza: Majd hivatkozunk Andrásyra!

Hieronymy Károly: De bárhogyan legyen is, kijelenti, hogy őt semminemű konventikulum megállapodása nem köti. (Zaj a baloldalon.) Kötni csak törvény köti. Törvényt csak törvény módosít, ennél fogva sem kívánkozzék paktumra.

Lendl Adolf: Akkor jó volt a paktum, most nem az!

Hieronymy Károly: A mi a jegyzőkönyv becikkelyezését illeti a precendések szerint járt el és ezek azt mutatták, hogy nem cikkelyeztettek be. Egyébként az egész jegyzőkönyv négy sorból áll és csak a megtörtént megállapodást dokumentálja. A közgazdasági bizottság nem lépte túl hatáskörét, a mint azt Polonyi v ádként fölhozta. De nem lépte át akkor sem, a mikor felmentvényt indítványozott. Ha azonban Polonyi külön törvénybe akar felmentvényt adni a kormánynak, hát tegye meg. (Derütség.) Azt hiszi, hogy Polonyi hasznára lesz, ha közgazdasági tévedéseit is helyre igazítja.

A statisztikát azért mellékelte az indoklás-hoz, mert az ellenzék az eddigi indoklásokra azt mondta, hogy soványok. De Polonyi most neki ront a statisztikának és azt mondja, humbug, csalás az egész. Pedig igazán nagyobb hitelességre tarthatnak számot az Ausztriával való statisztikai adatoknak, mint a külfölddel. Aztán a kategóriákat is összetéveszti Polonyi, mert Olaszországgal olyan áruforgalomról van szó, a mi kézzelfogható anyag. A mi a borvámot illeti, Polonyi kérde, hogy Fittoni is ugy érte-e mint szóló. Hát ez nevetséges kérdés. Ha Fittoni olvassa majd Polonyi beszédét, bizony nagyot nevet majd rajta. Hogy mi lesz azzal a borral, a mit nem házasítanak össze? Hát visszaviszik.

Polonyi Géza: Addigra megromlik!

Hieronymy Károly: Engedje meg a képviselő ur, hogy erre ne válaszoljak. Mindenki az agráriusokat hívja segítségül. Hát az agráriusok megvannak elégedve.

Kaas Ivor báró. De a merkantilisták is meg vannak elégedve.

Hieronymy Károly: Hát ez a legnagyobb bók nekem, mert így mindenki meg van elégedve. (Derütség.) Bernáthnak a borvegyítésre azt válaszolja, hogy a kormány itt megvédte a magyar bor érdekét. Bernáth sürgeti a tokaji bor védelmét. A tokaji hamisítása ellen való védekezés igen nagyon régi keletű. Ismerteti is ezeket a statumokat törvényeket. A kormány most is hajlandó, hogy a birtokosok egyetértésével cselekedjék ebben a dologban.

A szerződést megkötötték, mert kellett megkötni, hogy a vámháborút elkerüljék.

A közjogi kifogásokra felel ezután és itt kell, hogy sorra vegye az egyes számok kifogását. Krasznay Ferenc az 1899 évi XXX. cikk 4 szakaszának alapján a megkötés terminusát kifogásolja, pedig a kormány 1907-en tul nem állapodott meg ezuttal sem. Apponyinak jeleli, mesebeszéd, hogy provizórium megköti a nemzet kezét.

Polonyi Géza: A császár akarta így!

Hieronymy Károly: No ez már elejétől végéig nem igaz! Polonyi azt állítja, hogy nincs lejáratí terminus, pedig határidőhöz kötött szerződés.

Polonyi Géza: Azt csak handléjogász látja:

Sándor Pál: Inkább handléjogász, mint csavarójogász!

Hieronymy Károly: Nem jó az ilyen tévtanokat terjeszteni. Téves az is, hogy az autonóm vámtarifán ezek után változást tenni ne lehessen. Hiven, becsületesen szolgálta az országot és meri állítani eredményesen is. Kéri a javaslat elfogadását. (Eljenzés a jobb oldalon.)

Szünet következett.

Egyház és Iskola.

Angol misszionárius a főiskolában.

Ünnepe volt tegnap a főiskolának. A brit világ diák szövetség megbízásából Rev. Maclean Dél-India Masdar-keresztény telepének missonariususa Indiába visszatérő útjában meglátogatja hazánk prot. főiskoláit, hogy nálunk is szervezze a magyar ker. diák szövetségeket. Maclean ur Forgács Gyula budapest-kőbányai h. lelkész kíséretében Sárospatakról érkezett a tegnap délelőtti gyorsvonattal. Fogadására kivonult az akadémiai ifjúság, a melynek élén Csiky Lajos theol. tanár üdvözölte a vendégeket angol nyelven.

Délután 3 órakor a főiskola oratóriumában az akadémiai és tanítóképző intézeti tanári kar és az ifjúság jelenlétében Makkay Kálmán theologus imája és Kövér Árpád szenior üdvözlője után tartotta meg Maclean ur érdekes előadását, melyben ismertette a diákszövetséget szervezetét a Krisztus nevében felhívta az ifjúságot a ker. diák szövetség megalakítására, tolmácsolva egyuttal a skót egyesült szabad egyház, a brit világ diák szövetség s a holland diák szövetség üdvözlőjét a magyar ifjúságnak.

Utána Magyarországi útjában utitársa és tolmácsa, az evangélium lángbuzgalmu ifju apostola, Forgács Gyula szól, felhíván az ifjúságot, hogy a magyar nemzeti diák szövetség megalakítása céljából e hó 23-án Budapesten tartandó kongresszusra küldje el képviselőit.

Balogh Ferenc, a főiskola tudós professzora, szól ezután az ifjúsághoz. Haza-szeretetre s a Krisztus nevében való egyesülésre buzdító szavai magával ragadták az ifjúságot, melynek nevében angolul mondott köszönetet Maclean urnak. Csiky Lajos profeszor szól azután az ifjúsághoz s a collegium távol levő rectora nevében és megbízásából gyönyörű szavakban áldotta meg Maclean ur működését.

Azután Indiáról tartott előadást Maclean ur az ifjúság mindinkább fokozódó érdeklődése s Csiky Lajos tolmácsolása mellett.

Este az illustris vendégek tisztetetére vacsora volt az „Angol-Királynőben.”

Maclean ur és kísérete ma reggel utaz- el Kolozsvárra,

A reformáció emlékezete. A debreceni protestáns világi nagy főnnyel fogja megünnepelni e hó 31-én a reformáció évfordulóját. A református tanintézetekben aznap nem lesz előadás. Délelőtt a nagytemplomban hálaadó istentiszteletet tartanak, mely után az ünneplők a gályrabok emlékszórához vonulnak, hol a „Hittanszaki önképző társulat” által rendezett emlékünnepen fog részt venni. Este pedig az első protestáns estély lesz a főiskola hitemében. Ezen az ünnepélyen részt vesznek a főiskola összes tanszakainak tanári kara és ifjúsága, továbbá a felsőbb leányiskola és tanítóképző tanárai és növendékei.

Az egyetem női hallgatóiról. Értesülésünk szerint a budapesti egyetemen negyven kisasszony várja tanuló pályájának megnyitását a kultuszminisztertől, amenyiben már a tavaly is tanult 150 egyetemi hallgató nőn fölül az idén negyven kisasszony akart ujjonnan beiratkozni. Az új hallgatók közül 26 kisasszony a bölcsészeti szakra, 9 az orvosi fakultásra és 5 a gyógyszerészeti szakra kíván iratkozni. Az utóbbi ötnek folyamodnia sem kellett volna, mert rájuk nem vonatkozik a miniszteri rendelet és csupán a dékáni hivatal tévedése, hogy őket is felterjesztette a felvétel céljából. A többi kisasszonyok akiknek jeles és jóbizonyítványuk van, akadálytalanul felvételt találnak. A kari vélemények csupán azokkal szigorubbak, akiknek elégséges osztályzatuk több, mint a jó osztályzat. Ilyen van a bölcsészeti szakra folyamodók között hat, és az orvosi szakra folyamodók között kettő. A kari javaslat ezekről az, hogy továbbra is rendkívüli hallgatók maradjanak mindaddig, míg sikerült kolloquiumokkal be nem bizonyítják az egyetemi tanulmányokra való rátermettségüket. Nehány kisasszonnyal, akik csak javítóvizsgálattal szerezték meg elégségekkel megrakott érettségi bizonyítványukat, még szigorubbban akarnak eljárni. A kultuszminiszterium döntése még e héten várható és valószínű, hogy az idén átmenetileg a legmesszebbmenő elnézést fogják tanusítani a folyamodókkal szemben.

A joghallgatók önképző köre. Tegnap délután alakították meg a debreceni joghallgatók tudományos önképző körüket Sági Viktor dr. dékán elnöklete alatt. — Elnökké egyhangulag Hegyemegi Kiss Pál II. éves joghallgatót választották meg. Főjegyző: Lukács Tihamér, titkár: Tóth István, pénztárnok: Sallay Géza, ellenőr:

Kostyák József, könyvtárnok: Erdős József és aljegyző: Matolesy Sándor lett. A választás megejtése után a dékán szép buzdító beszédet intézett a hallgatókhoz.

A hittanszaki önképző társulat tegnap este versenyszavaltat tartott a protestáns estély és a gályarabok emlékoszlopánál rendezendő emlékünnepe szavaltati számára, mely október 31-én fog megtartatni.

Szabolcska új verseskönyve.

Temesvárnak szelidlelkű költőpapja — Szabolcska Mihály összegyűjtötte ujabban írt költeményeit, ezeknek is a javát és könyvbe foglalta költszetének hamvas virágait. Már a fölhevítés, melyet a szerző — nem a közönség, hanem a sajtóhoz intéz, az ő eredeti gondolat- és érzelmi világának egyik színes kedves terméke.

Ime a költő levele:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

„Csendes dalok” címmel még ez év őszén egy új verskötetemet jelenik meg Singer és Wolffner kiadásában. A közönség döntse majd el, hogy érnek-e valamit, vagy nem érnek?

Az egyszeri debreceni civis néhány tégladarabot vitt kendőbe kötve a piac felé.

— Hová? hova? — kérdi tőle egy ismerőse.

— Megyek a piacra, — mondja a civis — egy házam van itt a Kis-Péterfián eladó abból viszem ezt a pár téglát mutatóba.

Igy hozom én is ezt a pár versemet Szerkesztő urhoz — mutatóba!...

A könyv már most megrendelhető akár az én nevemre (Temesvár), akár a Singer és Wolffner cégnél (Budapest, Andrásy-ut 10.) Fűzött példány ára 2 korona 40 fillér, kötött 4 korona 40 fillér. Kérve ennek szíves jelzését, őszinte üdvözlettel vagyok a Szerkesztő urnak

Temesvárt, 1904. okt.

tisztelő hiva
Szabolcska Mihály.

A mutatóba kapott szép versek közül íme egy kis izelítő:

Esztétika.

Folyik a nagyvizsga javában
A felsőbb leányiskolában.
Egy barna kislány — szeme napsugárból —
Nem tud felelni az esztétikából.

Gyönyörű kis fejét butácskán,
Lehajítja mondhatatlan árván.
S mind hasztalan faggatja a tanárja:
Hogy mi a szépnek „meghatározása”?...

— Pirulva, hogy ott állt szegényke:
Ez a világnak legszebb képe.
A szépet ennél soha senki hübben,
Nem határozta még meg gyönyörűbben!

S míg a szekundáját bejegyzik:
A termen át nekem úgy tetszik, —
Kacagó, vig tündérek szálldogálnak,
S a kis számárra rózsákat dobálnak!

A magyar közönség szívesen fogadja ezuttal is zengőszavu poétájának könyvét és szeretettel zárja szívébe a belőle kiáradó áhitatos, tiszta és megnemesítő hangulatot.

Napi hírek.

Pósa verse Debrecenről.

A gyermek szívek mélyén még ma is rezeg a hur, melyet az öröm akkor hozott rezgésbe, midőn a gyermek világ szeretett, kedves s nagy mesemondójával Pósa Lajos hű és méltó életpárjával Debrecenben járt, hogy a kicsinyeknek és nagyoknak gyönyörűséget szerezzen.

A szép napok aztán elmúltak, Pósa bácsi és Lídi néni visszatértek a délibábos Hortobágy végtelen síkjáról a fővárosba. Csak a feledhetetlen, bájos, szép mesemondó esték emléke maradt itt köztünk,

De Pósa Lajos se feledte el Debrecen, a debreceni lelkes ünneplést, a sok ezer gyerek eléje özönlését és mindazt, a miben a debreceniek hozzá való igaz szeretete megnyilatkozott. Ennek a jele és bizonyítéka az a kedves kis költemény, melyet Pósa Lajos *Az En Ujságom* október 16-iki számába írt Debrecenről. Ime itt közöljük a szép verset, melynek *Hej Debrecen, nagy Debrecen!* a címe:

Hej Debrecen, nagy Debrecen
De szívemhez nőttél!
Összekötő sugárhidat
Könnyeimből szőttél.
Könny és mosoly a lelkemben
Egyre kergetőznek...
Több ölelő karod van, mint
Annak a szép, vadgalambos nagyerdőnek!

Hej Debrecen, nagy Debrecen
Arany szívek földje!
Minden röged, minden hantod
Örömvirág földje!
Rónáidon a délibáb
Telt kalászt ringasson,
A mezei kis paecirta
Boldogságot, szabadságot dalolgasson!

— **Rákóczi hamvai.** Konstantinápolyból jelentik egy berlini ujságnak hogy Rákóczi Ferenc és a többi bujdosó hamvainak hazahozatala dolgában megindult tárgyalásokat legközelebb befejezik. A hamvakat azonban csak a jövő évben hozzák haza.

— **Bakonyi Samu beteg.** Bakonyi Samu, a II. kerület országgyűlési képviselőjét hétfőn délután megoperálták. A műtétet sikeresen kiállotta, de néhány napig kénytelen a szobát őrizni.

— **A reformáció ünnepe.** Közeledik ismét október 31-ike, a reformáció évi évfordulója, legmagasztosabb emlék ünnepe a református hiveinknek. Az intézetekben fog az előadás szünetelni, tanulók és tanárok egyaránt hálás szívvel gondolnak e nagy napon a reformáció legnagyobb uttörőjére, ki az alvó, eltespedt világot hatalmas szózatával új életre serkentette. Mikor már minden lélek a zsarnokság s erkölesi sülyedés béklyójába temetkezett, jött egy magasztos ideálisan gondolkozó lélek, ki szétkorbácsolta az ördögös, farizeusképű tudósokat, kik a népvérén táplálkozva, alá ásták embertársaik sirjait napról-napra. Új életet öntött az emberiségbe s a szabad akaratot és gondolkodást ismét életre hívta. Október 31-én lett ez a világfelforgató szó kimondva, Luther Márton ajkáról zengett ez szét a világba: *Itt állok, nem tehetek másképp, Isten engem úgy segítjen, Amen!* A mai késő nemzedék is átérti e fenséges szavakat, nagyon is tudja méltányolni, hogy e világra szóló nagy elme nélkül még ma is a középkor setét századaiban volnánk. E nagyszabású emlékünnepe elé méltán nézhet a református egyházvilág.

— **Dr. Kérészy Zoltán kinevezése.** Már két hét előtt megírtuk, hogy Dr. Kérészy Zoltán debreceni jogakadémiai tanárt a közoktatásügyi miniszter a kassai jogakadémiahoz nevezte ki rendes tanárrá. A hivatalos lap tegnap közölte a kinevezést.

— **Az utadó.** Kovács József Debrecen város polgármestere a következő hirdetményt teszi közzé: Debrecen szab. kir. város közigazgatási Bizottságának folyó évi október hó 5-én 566 sz. a. kelt határozata folytán az utadó 1905—1906 évekre összeállított költség előirányzatát az 1890 évi évi I. t. c. 22 §-a értelmében mai naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére a polgármesteri hivatalba kitették.

Erről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy az az ellen irányuló észrevételeiket ugyanesak a polgármesteri hivatalhoz fentebb jelzett határidő alatt beadhatják.

— **A téglavető telep ügye.** Megírtuk már, hogy néhány évtized előtt Debrecen város kültekén szegény munkás emberek telepedtek meg, kiknek a város megengedte, a téglavetést avval a kikötéssel, hogy tartoznak a nyers haszon 10 százalékát a város pénztárába befizetni. — Ezek a szegény emberek azután a téglavető helyükön egy telepet létesítettek és a maguk számára lakóházakat építettek. Igaz ugyan, hogy a város nem adott nekik építési engedélyt, de évek hosszú során át nem bántotta őket. A múlt évben azonban a város egy körkemenct állított fel és ekkor elhatározatott a téglavető telep eltörlése. A telepen jelenleg 105 lakóház van és ott körülbelül 1000 lélek él, akik ragaszkodnak az ottmaradáshoz. Küldöttséget menesztettek a polgármesterhez, kérvényeztek, lőtottak-futottak, semmi sem használt eddig. Végül jogtanácsosuk Dr. Révi Nándor útján tegnap beadványt nyújtottak be a tanácshoz, melyben ajánlatot tesznek a telek megvételére. A telep 56 holdnyi terület, melynek holdjéért 600 koronát összesen 33,600 koronát ajánlottak föl. A beadványukban különösen kiemelik, hogy sohasem akarnak a város terhére lenni, ugyannyira, hogy bármely munkálatokat: csatornázást, kutásást, világítást, sőt ha iskolára lesz szükség még ezt is hajlandók a saját költségükön felépíttetni. A tanács nagyon okosan tenné, ha elfogadná ezt a városra nézve előnyös ajánlatot. Egyrészt azért, mert avval a területtel ugysem tud mit csinálni, másrészt a humanitás szempontjából, mert nem méltányos dolog 1000 szegény embert kiűzni a hajlékából.

— **Püspöki konferencia.** Budapesti tudósítónk írja: Vaszary Kolos bíboros hercegprímás, a püspöki kar tagjait konferenciára hitta össze. Az értekezlet ma szerdán a katolikus nagygyűlést megelőző napon lesz a hercegprímás budavári palotájában délelőtt 10 órakor. A konferencia napirendjén autonómiai és iskolai ügyek szerepelnek. A püspöki konferencián Vaszary hercegprímás fog elnökölni, a ki már teljesen jól érzi magát.

— **Öngyilkos joghallgató.** Lukács József joghallgató holttestét kinek öngyilkosságáról lapunk tegnapi számában már hírt adtunk, a család kérelmére nem boncolják fel, mert az öngyilkosságot minden kétséget kizárólag meg lehet állapítani. — Temetése ma délután 3 órakor lesz a köz-kórház halottas házából. Családja a következő gyászjelentést adta ki: Megtört szívvel tudatjuk, hogy egyetlen fiunk ifj. Lukács József 1-ső éves joghallgató f. é. október hó 17-én este 10 és fél órakor váratlanul elhunyt. Drága halottunk hült tetemét szerdán, október hó 19-én d. u. 3 órakor a városi köz-kórházból a róm. kath. szertartás szerinti beszentelés után kísérik nyugvó

helyére a sz. Anna-utcai köztemetőbe. — A megboldogult lelki üdvéért a requiem szerdán reggel 8 órakor lesz. Mely végtisztessegre az elhunyt pályatársait bánatos szívvel meghívjuk. Bánatos szülei: id. Lukács József, Schönflug Luiza. Testvérei: Margit férj. Nádasdi Dezsőné, Luiza. Sógora: Nádasdi Dezső. Az összes rokonok nevében is. Debrecen, 1904. október 18. Áldás és béke poraira!

Péter király iskolatársai Belgrádban. Péter király vasárnap fogadta francia vendégeit, akik valamennyien polgári ruhában voltak. A király a következő szavakkal üdvözölte őket: Boldog vagyok, hogy bajtársaimat, akik rég elmúlt időkre emlékeztetnek, szerény székvarosban üdvözölhetem, A magam és népem nevében üdvözölöm önöket és mondhatom, hogy népem büszke arra, hogy a francia hadseregnek ily fényes képviselőit fogadhatta. E beszéd után Perrini tábornok bemutatta a franciatisztek, kik között négyen voltak olyanok, akiket a király harminc év óta nem látott. A francia tisztok kerülnek minden tüntetést. Egy tábornok kijelentette, hogy nem akarnak tudni sem az összeesküvésről, sem ezek elleneséről. Nem igaz, hogy bizonyos feltételeket kötöttek ki az utazásukra. Régi bajtársukhoz jöttek el és semmi mással nem törődnek. Nagyon sajnálnák, ha utazásuknak politikai jelentőséget tulajdonítanának.

A bolond Goldstein Mór nyiregyházi lakos tegnap feljelentést tett a veje Hoffmann Izidor ellen, hogy az feltörte leánya szekrényét és onnan 400 korona értékű ékszert elvitt. Mile Pál fogalmazó rögtön maga elé hívatta Hoffmant és kérdőre vonta, miközben ez a párbeszéd folyt le közöttük:

— Igaz, hogy maga feltörte felesége szekrényét és ékszereket vitt el?

— Igaz!

— Mért tette ezt?

— Mit avatkozik a fogalmazó ur az én családi ügyeimbe?

— Ez nem családi ügy. Ön büntetendő cselekményt követett el.

— Ja vagy úgy! Hát kérem az nem áll, mert én még akkor se követhetek el büntetendő cselekményt, ha elkövetnék, mert tetszik tudni...

— Fogja be a száját, maga szabadon lothat, azt hiszi?

— Hát persze! Hogyan kapitány ur nem tudja?

— Mit?

— Hogy én bolond vagyok. Itt van a bizonyítvány róla. A Lipótmezőn állították ki, rajta van a pecsét is, hát igaz!

— Ezt a bizonyítványt májusban állították ki, ez csak azt igazolja, hogy maga májusban volt bolond. Mivel tudja azt igazolni, hogy maga most is bolond?

— Majd szerzek bizonyítványt arról, hogy most is bolond vagyok.

Sajtópör a fekete lista miatt. A szabómesterek országos szövetsége nemrégiben egy bizalmas fölrású körlevelet küldött szét tagjaihoz, akiket ez a körlevél óva intett attól, hogy Velvart Andornak ruharendelését elfogadják, mert sem Velvart Arnold nem fizet, sem pedig atyja, a Velvart és Verber cég tagja aki már nyilttéri köz, leányát is tett olyan értelemmel közre, hogy ő fiának adóságait nem fizeti ki. Ezen bizalmas körlevél miatt Velvart Andor sajtópört indított rágalmozás vétségeért a szabómesterek orsz. szövetsége ellen. Az inkriminált körlevélért a törvény előtti felelőséget Krishéber Leó, a szövetség alelnöke vállalta el, aki kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy bizonyítékait a főtárgyaláson fogja előterjeszteni.

— Ügyvédi költségjegyzék. Egy ügyvédet, akinek a köznép a nagynyuzó előnevet

adományozta díjmentesen, a napokban a polgári bírósághoz idézték, Ez gyakran megtörténik vele, most azonban nem a más érdekében hívták és így nem másért kellett neki a törvényszéknél a tagadás szellemét képviselni.

A köz és váltó nagynyuzó ugyanis egyik gazdag ügyfelét pörölte be, mert az nem akarta kiegyenlíteni a költségjegyzék összegét, amely több ezer koronát tett ki. A tárgyalás folyamán a bíró fölvásta a jegyzék pontjait, amelyek között ilyen tétel is volt:

Megdöbbenés — — — — 20 kor.

Az ügyfél férjének lebeszélése a föbelővéről — — 100 kor.

Itt haragosan pattant föl az ügyfél, aki özvegy urinő volt.

— Kérem, ez nem áll.

— Micsoda?

— Hogy az ügyvéd ur lebeszélte volna férjemet az öngyilkosságról. Hiszen fölakasztotta magát a mult évben.

— Mi a megjegyzése erre? — kérdezte a bíró az ügyvédtől.

— Az kérem, hogy szóról-szóra igaz, a mi a jegyzékben van. Önagysága egyszer eljött hozzám és sirva panaszkodta, hogy ő azt hallotta, hogy a férje föbe akarja magát lőni. Arra kért, beszéljem le erről. Én a megbízásnak eleget tettem és sikerrel beszéltem önagysága férjével.

— Dehogyan sikerrel! — vágott közbe az özvegy nő. — Hiszen a férjem mégis öngyilkos lett.

— Igen, de nem lőtte magát föbe, hanem kötéllel végzett. Nekem sikerült őt a revolver-öngyilkosság eszméjétől eltérítenem, adta meg a fölvilágosítást a „nyuzó” dr.

... És a bíróság megítélte a jegyzék tételét az ügyvédeknek.

Talált gyermek. Tegnap délután egy rendőr két kis tót ajku gyermeket talált a Battyányi utcában. Egy 4-5 éves fiucsakát és egy 2-3 éves kis lányt. A gyermekek tót nyelven gagyogtak néhány szót, de kilitükről és szüleikről nem tudtak felvilágosítást adni. A talált gyermekeket egyelőre a rendőrség vette pártfogásába.

Bészeg kőmives balesete. Dobozi Mihály tegnap délután 3 órakor düllöngözve bandukolt hazafelé, s mikor a Tisza ház elé ért nekiesett Kovács Mihály hentes üzlete kirakatának és az üvegtáblát fejével betörte. Az üvegdarabok azonban már nem voltak oly türelmesek, mint Dobozi részeg feje és összevagdalták az arcát. A súlyosan megsérült kőmivest beszállították a városi kórházba, ahol Dr. Varga Emil orvos a sebeit bevarta.

x LETZTER JÓZSEF fényképésze festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő ki, rakatban.

Asztalos segédek felvételnek Csapó-utca 28.

x Nyakkendő ujdonságok I koronától feljebb Feketénél.

Valódi amerikai férfi cipők egyedüli raktára Feketénél.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

SZINHÁZ.

MŰSOR:

Szerdán okt. 19. K i s c s á s z á r. Daljáték. „A” bérlet.

Csütörtökön okt. 20. K i s c s á s z á r. Daljáték. „B” bérlet.

Pénteken okt. 21. S z ó k i m o n d ó a s z s o n y s á g. Színmű. „C” bérlet.

Szombat okt. 22. D u r a n d é s D u r a n d. Bohózat. „A” bérlet.

Vasárnap okt. 23. d. u. Mikádó. Daljáték. Este: Először. K i s p a j t á s. Vigjáték.

* **A kis pajtás.** A színház legközelebbi új darabja, melyet természetesen színtén vasárnap mutatnak be, *A kis pajtás* című francia vigjáték lesz, mely a Vigszínházban került ugyan színre, de kivételesen ugynevezett érzékeny, érzelmes fehér darab, melyet fiatal lányok is megnézhetnek.

TÁVIRATOK.

A házszabályok módosítása.

Budapest, okt. 18. Tisza István nyilatkozata, melyet a Deák-ünnepen a házszabályrevízióról tett, a szabad-elpártban nagy megnyugvást keltett. Az ellenzék hűvösen fogadta s a Kossuth-párt ma esti értekezletén elhatározta előbbi határozatának fentartását, hogy minden eszközzel megakadályozza a revízió-indítvány napirendre tűzését.

A japán-orosz háború.

Pétervár, okt. 18. Megerősítik a hírt, hogy Nodzu tábornok súlyosan megsebesült. A sebesülés természetéről még semmi bizonyosat sem tudnak.

Tokió, okt. 18. Az oroszok középserege még mindig esatában van. A Hun folyón több hídát vertek, amelyeken az oroszok átkelhetnek. Nodzu seregének tegnap esendes napja volt. Ellenben Kuroki és Oku folytatják a támadást. Az oroszok óriási veszteségeket szenvedtek a japánok körülbelül 4000 holttestet találtak, amelyeket gyorsan eltemettek.

Páris, okt. 18. Az Agence Havas jelenté Mukdenből 27-iki kelettel: Az oroszok ma reggel 5 órakor gyilkos, ember-ember ellen folytatott harc után ismét elfoglalták állásaikat a Saho bal partján. Megelőző egész nap tartott az ágyuzás. A japánok e küzdelemben, nyilván kimerültség következtében, csökkent ellenálló erőt tanúsítottak. Az oroszok az utolsó sikertől sarkalva, azonnal bámulatos szívóssággal támadásra tértek át.

London, okt. 18. Haja-si japán követ kifejezte, hogy *japán hajlandó béket kötni*, de Oroszország nem tárgyal a békekötés dolgában.

Feljelentés Koburg herceg ellen.

Budapest, okt. 18. Koburg herceg ellen a honvéd főparancsnokság nem indít becsületügyi eljárást, mert kitünt, hogy a kérvényben látható aláírások legnagyobb része hamis, sőt van köztük egy, aki már rég meghalt.

Az ausztriai hercegnő halála.

Madrid, okt. 18. Az ausztriai hercegné a haldoklók szentségeinek felvétele után délután 2 óra 5 perckor elhunyt. Az elhalálozás anyakönyvelésénél az igazságügyminiszter interveniált. A színházak és mulatóhelyek zárva vannak. A hercegnőt holnap balsamozzák be. Szerdán a holttestet az eskuriali pantheonba szállítják. Az újszülött hercegnő állapota nem kielégítő.

Fenyő Sándor bűnügye.

Budapest, okt. 18. Ma tárgyalta a tábla Fenyő Sándor az „Egyetértés” volt szerkesztőjének bűnügjét. Ítélet csak esütörtökön várható.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, okt. 18.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátozott bányadt irányzat mellett 12,000 méter-mázsa került forgalomba 5 fillérrel olacsonyabb áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs, tengeri 5-el alacsonyabb. Időszép.

Nagy raktár.

✂ Szőnyeg, ✂
 ✂ F ü g g ö n y, ✂
 ✂ Butorszövet, ✂
 ✂ Linoleum, ✂
 ✂ Bőrvászon, ✂
 Ágy és Asztalterítő,
 Flannel takaró,
 ✂ Pokróc, ✂
 Paplan és Matracokból

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Kistemplombazár.

Az üzletteljes felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Szifft Aladár

Piac-utca 24.

Schroll-féle chiffonok és vásznak, női és férfi fehérnemű és téli alsó ruhák, női ruhaszövetek és posztók, téli tej- és nagykendők, asztalneműek és ágyterítők, batisztok, cartonok és zefirek, cérna pique és velour barchetek, selyem kendők, esernyők és fűzők, keztyük, harisnyák és kötények, bélések és rövidáruk stb.

Az összes raktáron lévő áruk
gyári áron alul végkiárúsítatnak.

Az áruraktár berendezéssel együtt is eladó. — Az üzlethelyiség kiadó.

Szifft Aladár Piac-utca 24.

Végkiárulás.

Végkiárulás.

A FÖLDES-féle Margitcrème legjobb a világon. Hatása csodás. Legkitűnőbb a nap és a lézésére, tökéletesi-ésére és fenntartá-ára legkitűnőbb és megbízhatóbb a vegyisza teljesen ártal- matlan szél befolyása ellen sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a zsírmentes köz- kedvelt

FÖLDES-féle
Margit Crème

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, ajtófol, pattanást, bőrtörést, (Mitesser) és minden más bőrbaj. Kisimítja a ráncokat és az arcot, lehérre, simává varázsolja üdít és fiatalít.

A: kis tégely 1 k. nagy 2 k.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes küldése után küldi a készítő

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszertárban.

Kiváló toilett-cikkek:

Margit-hőgyör (8 színben) K. 1-20
j-szappan 70 f.
Margitgép 1.-K.
Margit- (Zahn-pasta) czvíz 1.-K.

Főraktár:
Földes Kelemen
gyógyszerész
ARAD.

Hölgyek részére né-
külözhetetlen!
Legjobb szépség-
szer

Mindszentre koszorukat

nagy választékban, úgy mint: szároz cap virágokból mű virágokból és élő virágokból legjok izléssel összeállítva kaphatók **Pacelt János** mag és virág üzletében. Debrecen Kosuth-utca városházépület vidék-ről megrendelések pontosan teljesítik és csomagolásra nagy gond fordítatik.

kiváló tisztelettel,
Pacelt János.

IGÉRVÉNYEK.

3°. magy. jelzalog
nyerem. sorsjegy

Ára 4 kor.

Huzás október 25.

Főnyerem. 100,000 K.

Bécsvárosi
sorsjegy

Ára K. 14.

Huzás november 2.

Főnyerem. 400,000 K.

Erzsébet szanat. sorsjegyek

Kaphatók a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bankban

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más idege állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hatyu szabad gyógyszerárban.

Kardos László

Kossuth u. 9.

Csipke egyes és kettős ágyterítők.

Aplicalt fodros csipke függönyök.

Portierek, gyapju függönyök.

A gázkandallóval való fűtés

■ a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható, ■

■ nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel, nem rontja a levegőt, disziti a lakást, ■

NEM DRÁGÁBB A FATÜZELÉSNEÉL.

==== Berendezése megrendelhető a légszeszgyárnál. ====

Bortermelők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferenc-utcán fönnálló gépműhelyemben **ujtalálmányu es szabadalmazott** vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtók és szőlőzuzkát

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmúlja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivethető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban **de olcsó árakban** kapható.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór

műlakatos és gépjavító műhelye.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata.

Mázoló munka.

Az utcai lámpán, falkarok és oszlopok mázolósa határozottan el, felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatot elnyerni akarják, hogy zárt levélbeli ajánlatukat f. hó 20-án, csütörtökön déli 12 óráig a légszeszgyárnál adják be. A részletes feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen 1904. október 12.

Debreceni Jenő
igazgató.

Védjegy:
Turul madár.

Feltűnést keltő árak!

Védjegy:
Turul madár.

Női cugos cipő 240 frt

Női fűzős cipő, fekete és színes 280 frt

Női gombos cipő 3 frt

Női fűzős cipő Box-Calf gombos 4 frt 375 frt

Férfi cugos cipő borított és színes 260 frt

Férfi hegymászó cipő 3 frt

Férfi cugos, Box fűzős 4.50 425 frt

Női gombos cipő ne-2 frt
mezből bőrborítással

Női fűzős cipő erős és tartós bőrből, meleg béléssel 3 frt

Női nemez félcipő sarokkal 1 frt

Férfi nemez félcipő sarokkal 120 frt

Igen tartós posztó és orosz-lakk cugoscipő duplatalppal 475 frt

Fűzős cipők leánykák részére 160 frt

Gombos cipők leánykák részére 2 frt

Fekete és színes, fűzős v. gombos gyermek cipők 90 krtól feljebb.

Színes Mikado cipő, gyermekek, nők és férfiak részére 50 kr.-tól t.-ig

TURUL

■ cipőgyár ■

■ részvénytársaság ■

■ központi ■

főraktár: Debrecen, csak

Piac-utca 50. szám.

